

Wim og Nico fra Holland

Af Freja Gry Børsting

**Furesø Museer
2019**

Wim og Nico fra Holland
Forfatter: Freja Gry Børsting
Illustration: Allan Christian Hansen
© Forfatteren og Furesø Museer

Trykkeri: XL Print Aps
ISBN: 87-91140-31-5

Oplysninger til lærere og forældre

I forbindelse med Verdens Bogdag d. 23. april forærer Furesø Kommune hvert år alle børn i kommunens 2. klasser en bog, der tager udgangspunkt i lokale sagn eller begivenheder. Ønsket er at være med til at skabe læselyst og samtidig øge tilhørsforholdet til lokalområdet. Bogen bliver til i samarbejde mellem Furesø Museer og Skoleforvaltningen.

Årets bog handler om de to hollandske drenge, Wim og Nico, der kom på rekreationsophold i Danmark i 1945-46.

Organisationen Red Barnet stod for denne efterkrigshjælp, der sørgede for, at børn fra flere forskellige europæiske lande kom til Danmark i kortere og længere perioder efter 2. verdenskrig. Dette bl.a. så børnene kunne få ordentlig kost. Opholdene fungerede samtidig som frirum fra dagligdagen i børnenes krigstraumatiserede hjemlande.

I alt formidlede Red Barnet rekreationsophold i Danmark for flere end 20.000 børn fra lande som Frankrig, Østrig, Polen, Ungarn, Grækenland, Holland osv.

Årets bog er bygget på materiale fra Furesø Museers arkiv, og er bl.a. løst baseret på erindringer skrevet af Ida Stub (f. 1902), der boede med sin familie på Frederiksborgvej i Farum og som var plejemor for Wim og Nico.

Bogen kan give anledning til samtaler om, hvad det vil sige at skulle forlade sit hjemland og rejse et andet sted hen og om venskab på tværs af sproglige og kulturelle barrierer.

Bogen er beregnet for børn i 2. klasse, men afhængig af børnenes læsekompetencer kan den anvendes fra sidste halvdel af 1. klasse til begyndelsen af 3. klasse. Den vil desuden kunne bruges i forbindelse med specialundervisning. Endelig vil hvert skolebibliotek få et classesæt, således at kommende 2. kl. børn også vil kunne få glæde

af bogen. Der er lavet orddeling ikke ud fra et bestemt princip, men ud fra erfaringer med, hvor begynderlæsere ofte går i stå.

2. klasse børnene opfordres til sammen med deres familie at besøge Immigrantmuseet i Farum, hvor de kan lære mere om, hvilke grupper af børn, der er kommet til Danmark fra andre lande gennem tiden.

Bagerst i bogen findes forslag til, hvordan bogen kan bruges i undervisningen.

Freja Gry Børsting
April 2019

Verdens-krig

For mere end 70 år siden var der krig
i mange lande i verden på samme tid.
Krigen blev kaldt for Anden Verdens-krig.
Krigen varede i mere end 5 år.

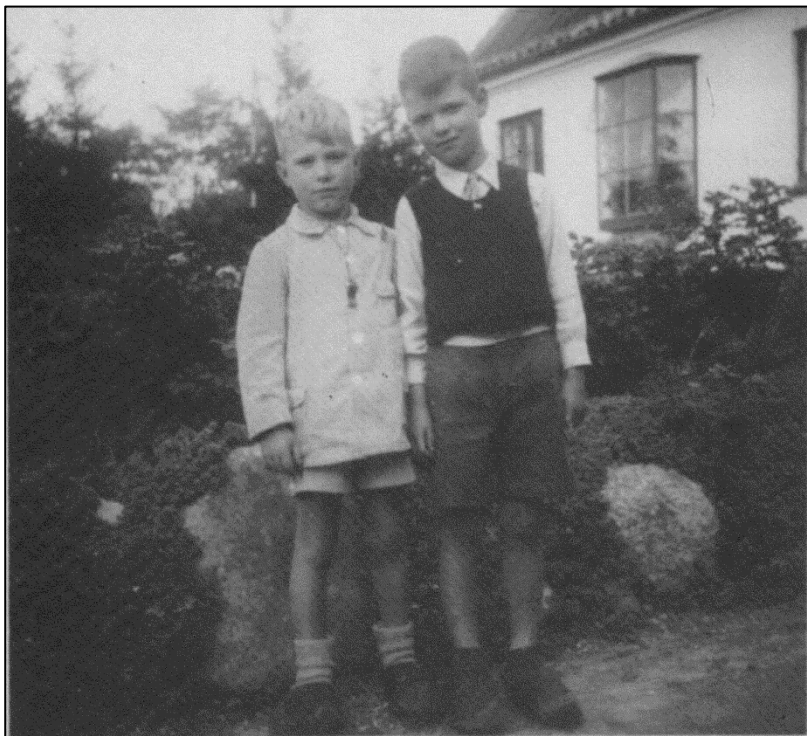
Efter krigen var mange mennesker
i Europa meget fat-tige.
De havde ingen penge.

Det var også svært at få fat på mad.
I mange lande kunne man ikke
gå til køb-manden og købe ind,
for der var ingen varer.

Der var også mange folk der var syge.
De blev syge, fordi de ikke fik ordent-lig mad.

Wim og Nico

Her er Wim og Nico.

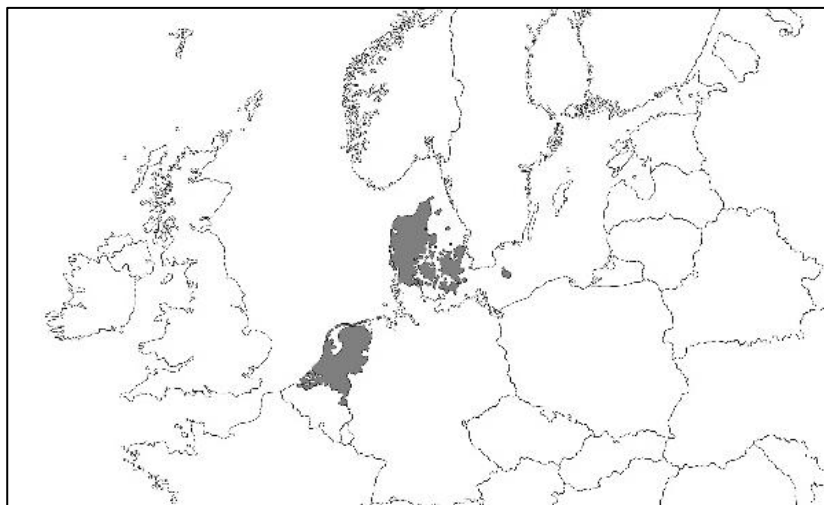

Wim og Nico var børn
for mere end 70 år siden.

Da Anden Verdens-krig slut-tede i 1945,
var Wim og Nico 6 og 7 år gamle.

De kom fra et land, der hedder Holland.
Holland ligger 400 kilo-meter fra Furesø.

På det her billede kan du se,
hvor Holland ligger i for-hold til Danmark.

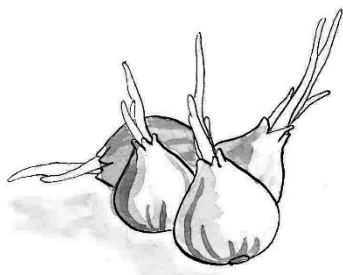
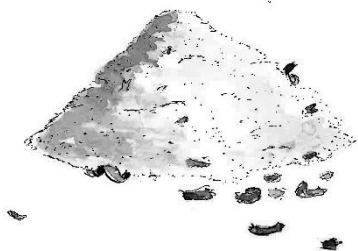

Der bor mere end 17 milli-oner
mennesker i Holland.
De kaldes hol-læn-dere
og de taler hol-landsk.

Wim og Nico var meget fat-tige.
Deres mor og far havde ingen penge.
De kunne ikke købe brænde til brænde-ovnen.

De stjal træer i par-ken,
som de kunne bruge som brænde.
Ellers måtte de fryse.

De havde heller ikke penge til at købe mad.
Wim og Nico var meget sultne.
Nogle gange spiste de brød,
der var lavet af en blan-ding af
mel og sav-smuld.

Ved du hvad sav-smuld er?

De spiste også blomster-løg.

Wim og Nico blev syge og holdt op med
at vokse, fordi de ikke fik noget mad.

En dag blev de sendt til Danmark.

De skulle have hjælp, fordi de var
sultne og syge.

De skulle have fred og ro.

Og de skulle have god mad.

Wim og Nico kommer til Danmark

Wim og Nico rejste til Danmark med tog.

Der var mange andre holland-ske
børn med toget.

De skulle alle-sammen til Danmark.

Da de an-kom til Danmark,
stod deres pleje-forældre
og vente-de på dem.

Ved du hvad pleje-forældre er?

Pleje-forældre er voksne,
der passer på børn i et stykke tid,
når børnene ikke kan være
hos deres egne forældre.

Wim og Nico kunne ikke være
hos deres egne forældre i Holland,
for der var ikke noget mad.

Wim og Nico havde navne-skilte om halsen,
så deres pleje-forældre kunne finde dem.

Wim og Nico så syge ud.
De var meget tynde.

Deres tøj var gammelt og fyldt med huller.

Wims korte bukser var så slidte,
at der var hul bagpå,
så man kunne se hans numse.

Wim og Nicos pleje-forældre hed Ida og Otto.
De hed Stub til efternavn.

Ida og Otto boede i et hus
på Frede-riks-borg-vej i Farum.

De havde 5 børn.

De ville gerne hjælpe Wim og Nico.

Her kan du se Ida og Otto.

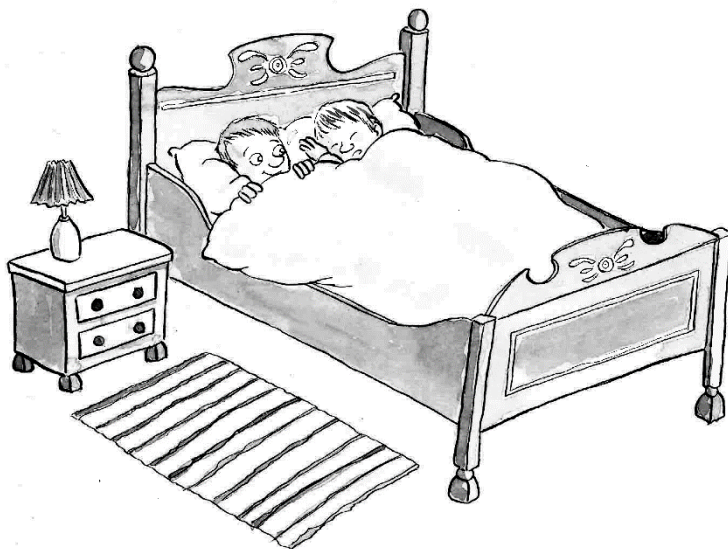
De står foran deres hus
med 4 af deres børn
og Nico og Wim.

Hos Ida og Otto

Da Wim og Nico kom hjem til Ida og Otto,
fik de et bad.

Selvom de var sultne,
kunne de ikke spise noget.
De var nemlig meget trætte.
De havde været på en lang rejse.
De skulle tidligt i seng.

Inden de faldt i søvn,
tænkte Wim og Nico på
deres fami-lier i Holland.
De sav-nede dem.
Men de var også spændt på,
hvordan det var at bo i Danmark.

Næste morgen skulle de have noget mad.
Wim og Nico satte sig ned ved bordet.

De blev meget over-raskede.
De havde aldrig set så meget mad.
De var meget sultne.

Nico var mest sulten.
Han spiste 4 boller med smør,
2 kogte æg og 6 store stykker pølse.
Han drak også en masse mælk.

Dåse-skjul

Ida og Otto boede på Frede-riks-borg-vej 47.
Deres hus var stort og havde en dejlig have.

Ida og Otto var fabri-kanter.

De ejede en fabrik.

På fabrikken lavede de barber-blade.

Ved du hvad barber-blade er?

Da Wim og Nico havde spist,
gik de udenfor for at lege.

Ude på gaden kunne de se nogle børn,
der løb rundt og legede.

De legede dåse-skjul.

Ved du hvad dåse-skjul er?

Dåse-skjul er både en gemme-leg
og en fange-leg.

Wim og Nico ville gerne lege med børnene.

De kunne høre, at børnene talte dansk.

Wim og Nico kunne ikke forstå, hvad de sagde.

De ville være med til at lege,
men de vidste ikke, hvordan de skulle
tale med de andre børn.

En pige og en dreng kom over til Wim og Nico.

Pigen kig-gede på Wim og sagde
"Hvad hedder du?"

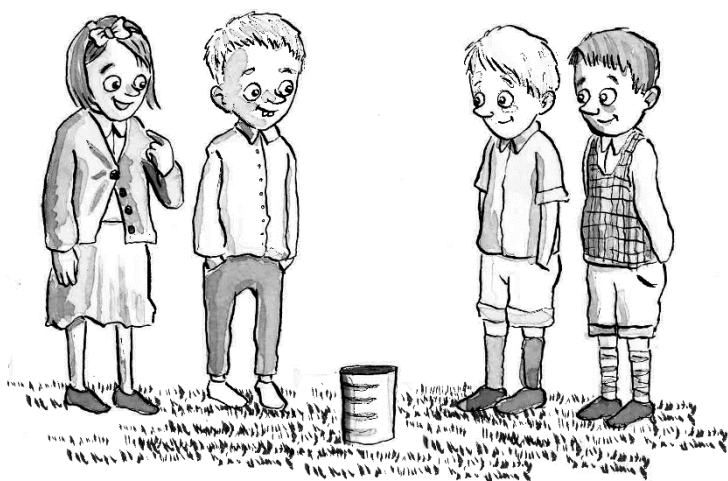
Wim og Nico kig-gede på hinanden.
Gad vide hvad pigen sagde?

Pigen pe-ge-de på sig selv og sagde "Anna".
Så pe-ge-de hun på drengen ved siden af sig
og sagde "Jens".

Plud-selig kunne Nico forstå,
at pigen gerne ville vide, hvad de hed.

Han pe-ge-de på sig selv og sagde "Nico".
Så pe-ge-de han på Wim
og sagde "Wim".

Anna og Jens tog Wim og Nico med ud på
gaden så de kunne være med til at lege.

Wim kunne løbe hurtigt og
Nico var god til at gemme sig.
De var glade for at lege med de andre børn.

Børnene legede dåse-skjul i mange timer.
De kunne ikke forstå hinandens sprog,
men de kunne godt lege sammen alligevel.

Kender du nogen, der taler
et andet sprog end dansk?
Kan du forstå, hvad de siger?

Nico får ondt i maven

En nat våg-nede Nico.
Han havde meget ondt i maven.
Det gjorde så ondt, at han begyndte at græde.

Nico havde spist meget mad i mange dage,
for han var sulten hele tiden.
I Holland havde han ikke fået nok mad.
Derfor spiste han alt for meget i Danmark.

Hvis man er meget sulten
og spiser meget hurtigt,
kan man godt få ondt i maven.

Ida og Otto tog Nico med til lægen.
"Hvad fejler du?",
spurgte lægen.

Nico pegede på sin mave.
Han troede, at han skulle dø.
Det gjorde så ondt.

Lægen lyttede til maven med et ste-to-skop.

Ved du hvad et ste-to-skop er?
Med et ste-to-skop kan man
høre lyde inde i kroppen.

Man kan høre hjertet slå.
Man kan høre maven rum-le.

Nicos mave rum-le-de meget højt.

Lægen smilede til Nico.
Han sagde ”Du skal spise små por-
tioner.
Så får du ikke så ondt i maven”

Nico forstod ikke, hvad lægen sagde.

”Du skal spise lang-somt”,
sagde lægen så.

Han løftede lang-somt sin hånd op mod
munden, som om han spiste med en ske.

Nu forstod Nico,
at han skulle spise lang-somt.

Lægen sagde til Ida og Otto,
at Nico skulle spise noget blødt,
så han ikke fik mere ondt i maven.

Han sagde, at det ville være en god idé
at Nico spiste noget fløde-is.

Nico havde aldrig fået is før i hele sit liv.
Det havde Wim heller ikke.

Ida og Otto tog de to drenge med
til is-meje-riet i Farum.
Ved du, hvad et is-meje-ri er?

Et is-meje-ri var et sted, hvor man kunne
købe mælk, smør og is i gamle dage.

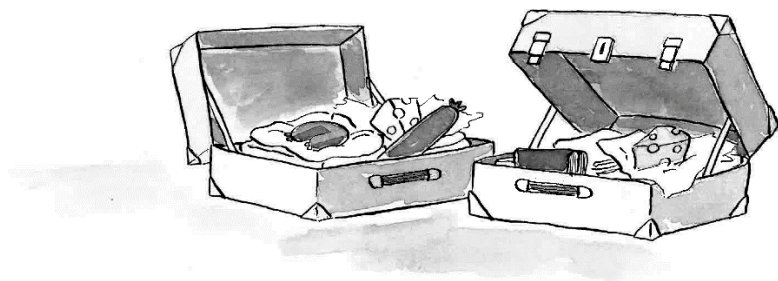
Wim og Nico fik hver en stor is.
De havde aldrig smagt noget så godt før.
Og Nicos mave holdt op med at gøre ondt.

Wim og Nico skal hjem til Holland

Da Wim og Nico havde været i Danmark i et halvt år, skulle de rejse tilbage til Holland. De skulle tilbage til deres holland-ske fami-lie.

Wim og Nico var kede af, at de skulle rejse fra fami-lien Stub. Men de glædede sig også meget til at se deres egne fami-lier igen.

Ida og Otto var også kede af det. De pak-kede en stor kuffert til både Wim og Nico.

Kuffer-terne var fyldt med mad,
så Wim og Nico ikke skulle blive sultne.
Der var også nyt tøj i kuffer-terne.

Wim og Nico skulle med toget
tilbage til Holland.

Ida og Otto stod på sta-tionen
for at sige farvel til de to drenge.

Toget satte i gang.

Ida og Otto vin-kede til Wim og Nico.
De håbede, at de ville se de 2 drenge
igen en dag.

Da Wim og Nico var rejst hjem til Holland,
rejste Ida og Otto ned og be-søgte dem.

I bøger og på nettet kan du læse mere
om de børn, der kom til Danmark
efter Anden Verdens-krig.

Ideer til undervisningen

Læs bogen og brug den

- Gå en tur i Farum og forestil dig, hvordan byen så ud for 60-80 år siden. Du kan eventuelt besøge hjemmesiden www.arkiv.dk og finde billeder af, hvordan byen så ud dengang.
- Find Frederiksborgvej 47 hvor Wim og Nico boede hos familien Stub. Forestil dig, hvor børnene legede/hvordan de fik tiden til at gå.
- Inden de kom til Danmark, spiste Wim og Nico bl.a. blomsterløg. Prøv at forestille dig, hvad man ellers kunne blive nødt til at spise, hvis man var meget fattig.
- Lav et stetoskop:
Sæt en lille tragt ned i et rør eller en gummislange. Sæt eventuelt de to ting sammen med tape.
Hvis du sætter tragten mod brystkassen og enden af røret mod øret, kan du høre hjerteslag. Kan du også høre lyde fra din mave?
- Leg dåseskjul. Find regler for legen på Furesø Museers hjemmeside.
- Se på et verdenskort og find de lande, hvorfra der kom børn til Danmark efter Anden Verdenskrig: Frankrig, Østrig, Polen, Ungarn, Grækenland, Holland osv. Prøv at regne ud, hvor mange kilometer landene ligger fra Danmark.
- Forestil dig, at du skal rejse til et andet land for at bo dér i nogle måneder. Hvilke ting vil du tage med dig?

- Forestil dig, at du bor hos en fremmed familie i Holland. Skriv et postkort til din bedste ven i dit hjemland og fortæl om dine oplevelser.
- Forestil dig, at du skal bo i et land, hvor du ikke taler sproget. Hvordan ville du forklare folk, at du havde ondt i maven? Eller at du var sulten? Eller at du var træt?
- Besøg Immigrantmuseet i Farum og lær om andre grupper af børn, der er kommet til Danmark fra andre lande.

På Furesø Museers hjemmeside (www.furesoemuseer.dk) kan der hentes arbejdsark, billeder samt vejvisning.